Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

13. jaanuar 2021 *

Liikmesriigi kohustuste rikkumine – ELTL artikkel 258 – Finantsinstrumentide turg – Direktiivid 2014/65/EL ja (EL) 2016/1034 – Ülevõtmata jätmine ja/või ülevõtmismeetmetest teatamata jätmine – ELTL artikli 260 lõige 3 – Põhisumma väljamõistmise nõue

Kohtuasjas C-628/18,

mille ese on ELTL artikli 258 ja artikli 260 lõike 3 alusel 5. oktoobril 2018 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Komisjon, esindajad: T. Scharf, G. von Rintelen ja B. Rous Demiri,

hageja,

versus

Sloveenia Vabariik, esindajad: T. Mihelič Žitko, A. Dežman Mušič ja N. Pintar Gosenca,

kostja,

keda toetavad:

Saksamaa Liitvabariik, esindaja: S. Eisenberg,

Eesti Vabariik, esindaja: N. Grünberg,

Austria Vabariik, esindaja: G. Hesse,

Poola Vabariik, esindaja: B. Majczyna,

menetlusse astujad,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president A. Prechal, Euroopa Kohtu president K. Lenaerts kolmanda koja kohtuniku ülesannetes ning kohtunikud A. Kumin, N. Wahl ja F. Biltgen (ettekandja),

kohtujurist: P. Pikamäe,

kohtusekretär: ametnik M. Longar,

arvestades kirjalikku menetlust ja 9. septembri 2020. aasta kohtuistungil esitatut,

* Kohtumenetluse keel: sloveeni.

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Komisjon palub oma hagiavalduses Euroopa Kohtul:

– tuvastada, et kuna Sloveenia Vabariik ei võtnud hiljemalt 3. juuliks 2017 vastu õigus- ja haldusnorme Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT 2014, L 173, lk 349) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuni 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/1034, millega muudetakse direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta (ELT 2016, L 175, lk 8), täitmiseks ning igal juhul ei ole nendest komisjoni teavitanud, siis on see liikmesriik rikkunud kohustusi, mis tulenevad direktiivi 2014/65 artiklist 93 (muudetud direktiivi 2016/1034 artikliga 1);

– ELTL artikli 260 lõike 3 alusel kohustada käesoleva kohtuotsuse kuulutamise kuupäevast Sloveenia Vabariiki tasuma põhisumma 1 028 560 eurot komisjoni näidatud arvelduskontole ja

– mõista kohtukulud välja Sloveenia Vabariigilt.

Õiguslik raamistik

2 Direktiivi 2014/65 artikkel 1 sätestab:

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse investeerimisühingute, turukorraldajate, andmeedastusteenuste osutajate ja kolmandate riikide selliste äriühingute suhtes, mis osutavad investeerimisteenuseid või tegelevad investeerimistegevusega liidus filiaali asutamisega.

2. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse nõuded seoses järgmisega:

a) investeerimisühingute tegevusload ja -tingimused;

b) investeerimisteenused, mida osutavad või investeerimistegevus, millega tegelevad kolmandate riikide äriühingud filiaali rajamise kaudu;

c) reguleeritud turgude tegevusload ja tegevus;

d) andmeedastusteenuste osutajate tegevusload ja tegevus ning

e) pädevate asutuste teostatav järelevalve, koostöö ja õigusnormide täitmise tagamine.

3. Krediidiasutuste suhtes, kes on saanud tegevusloa direktiivi 2013/36/EL alusel ning kes osutavad ühte või mitut investeerimisteenust ja/või tegelevad investeerimistegevusega, kohaldatakse järgmisi sätteid:

a) artikli 2 lõige 2, artikli 9 lõige 3 ning artiklid 14 ja 16–20;

b) II jaotise II peatükk, välja arvatud artikli 29 lõike 2 teine lõik;

c) II jaotise III peatükk, välja arvatud artikli 34 lõiked 2 ja 3 ning artikli 35 lõiked 2–6 ja 9;

d) artiklid 67–75 ning artiklid 80, 85 ja 86.

4. Järgnevaid sätteid kohaldatakse ka investeerimisühingutele ja krediidiasutustele, kes on saanud tegevusloa direktiivi 2013/36/EL alusel, kes tegelevad investeerimishoiustega seonduva müügitegevuse või klientide nõustamisega:

a) artikli 9 lõige 3, artikkel 14 ning artikli 16 lõiked 2, 3 ja 6;

b) artiklid 23–26, artikkel 28, artikkel 29, välja arvatud selle lõike 2 teine lõik, artikkel 30, ning

c) artiklid 67–75.

5. Reguleeritud turgude ja mitmepoolsete kauplemissüsteemide [(*Multilateral Trading Facilities*)] liikmete ja osaliste suhtes, kellel ei pea käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 1 punktide a, e, i ja j kohaselt olema tegevusluba, kohaldatakse ka artikli 17 lõikeid 1–6.

6. Isikute suhtes, kellele kehtib artikli 2 alusel erand, kohaldatakse ka artikleid 57 ja 58.

7. Iga mitmepoolne finantsinstrumentide süsteem peab toimima vastavalt II jaotisele (mitmepoolsete või organiseeritud kauplemissüsteemide [(*Organised Trading Facilities*)] puhul) või III jaotisele (reguleeritud turgude puhul).

Iga investeerimisühing, kes kaupleb organiseeritult, järjepidevalt, süsteemselt ja arvestatavas mahus oma arvel, täites kliendi korraldusi väljaspool reguleeritud turgu, mitmepoolset kauplemissüsteemi ja organiseeritud kauplemissüsteemi, tegutseb vastavalt [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määruse (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT 2014, L 173, lk 84)] III jaotisele.

Ilma et see mõjutaks määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 23 ja 28 kohaldamist, peaksid kõik esimeses ja teises lõigus osutatud finantsinstrumentide tehingud, mida ei sõlmita mitmepoolses süsteemis või kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu, olema kooskõlas määruse (EL) nr 600/2014 III jaotise asjaomaste sätetega.“

3 Direktiivi 2014/65 artikkel 93 „Ülevõtmine“ nägi ette:

„1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 3. juuliks 2016. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid sätteid alates 3. jaanuarist 2017, välja arvatud artikli 65 lõike 2 ülevõtmise sätted, mida kohaldatakse alates 3. septembrist 2018.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

[…]

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.“

4 Direktiivi 2016/1034 artikkel 1 näeb ette:

„Direktiivi 2014/65/EL muudetakse järgmiselt.

[…]

7) Artikli 93 lõikes 1 asendatakse kuupäev „3. juuliks 2016“ kuupäevaga „3. juuliks 2017“, kuupäev „3. jaanuarist 2017“ kuupäevaga „3. jaanuarist 2018“ ja kuupäev „3. septembrist 2018“ kuupäevaga „3. septembrist 2019“;“.

Kohtueelne menetlus ja menetlus Euroopa Kohtus

5 Kuna komisjon ei olnud direktiivi 2014/65 (muudetud direktiiviga 2016/1034), (edaspidi „MiFID II direktiiv“), artiklis 93 ette nähtud ülevõtmise tähtaja lõpuks ehk 3. juuliks 2017 saanud Sloveenia Vabariigilt mingit teavet selle direktiivi järgimiseks vajalike õigus- ja haldusnormide vastuvõtmise ja avaldamise kohta, saatis ta 26. septembril 2017 sellele liikmesriigile ametliku kirja.

6 Sloveenia Vabariigi 23. novembri 2017. aasta vastusest nähtus, et sellel kuupäeval olid ülevõtmismeetmed alles koostamisel ja need kavatseti vastu võtta 2018. aasta aprillis. Seetõttu saatis komisjon 26. jaanuaril 2018 nimetatud liikmesriigile põhjendatud arvamuse, kutsudes teda üles võtma vajalikud meetmed MiFID II direktiivi nõuete täitmiseks kahe kuu jooksul alates põhjendatud arvamuse kättesaamisest.

7 Kuna komisjon ei nõustunud pikendama põhjendatud arvamusele vastamise tähtaega, vastas Sloveenia Vabariik sellele 21. märtsi 2018. aasta kirjas, et MiFID II direktiivi ülevõtmismeetmeid sisaldavate seaduseelnõude vastuvõtmine on käimas ja peaks lõpule jõudma 2018. aasta aprillis. Seaduseelnõud olid sellele vastusele lisatud.

8 Sloveenia Vabariik teavitas 1. augustil 2018 komisjoni enneaegsetest valimistest ja parlamendi alamkoja uute liikmete tööle asumisest ning palus, et komisjon näitaks ülevõtmismeetmete vastuvõtmise osas üles mõistvat suhtumist. Samas kirjas kinnitas see liikmesriik veel, et ta viib 2018. aasta septembriks lõpule kõik menetlused, et vastu võtta uus finantsinstrumentide turgude seadus, mis tagab MiFID II direktiivi ülevõtmise.

9 Kuna Sloveenia Vabariik ei olnud teatanud MiFID II direktiivi ülevõtmise riigisisestest meetmetest, esitas komisjon 5. oktoobril 2018 käesolevas asjas lahendatava hagi, milles ta palus Euroopa Kohtul tuvastada etteheidetud liikmesriigi kohustuste rikkumine ja määrata sellele liikmesriigile lisaks põhisummale ka päevamääraga karistusmakse.

10 Komisjon teatas oma repliigis Euroopa Kohtule, et ta loobub oma hagist päevamääraga karistusmakse määramise nõude osas, sest kuna direktiivid 2014/65 ja 2016/1034 on alates 6. detsembrist 2018 Sloveenia õigusesse täielikult üle võetud, on see nõue ära langenud. Ta täpsustas ka, et põhisumma, mille ta palus käesolevas asjas välja mõista, on 1 028 560 eurot ja hõlmab ajavahemikku 4. juulist 2017 kuni 6. detsembrini 2018, st 520 päeva eest 1978 eurot päevas.

11 Euroopa Kohtu presidendi 9. jaanuari, 4. veebruari, 7. veebruari ja 14. mai 2019. aasta otsusega anti vastavalt Poola Vabariigile, Saksamaa Liitvabariigile, Eesti Vabariigile ja Austria Vabariigile luba astuda menetlusse Sloveenia Vabariigi toetuseks.

Hagi analüüs

ELTL artikli 258 rikkumine

Poolte argumendid

12 Komisjon väidab, et kuna Sloveenia Vabariik ei võtnud hiljemalt 3. juuliks 2017 vastu kõiki MiFID II direktiivi järgimiseks vajalikke õigus- ja haldusnorme ega igal juhul teatanud talle nendest, on ta rikkunud selle direktiivi artiklist 93 tulenevaid kohustusi.

13 Käesolevas asjas leiab komisjon, et MiFID II direktiiv võeti riigisisesesse õigusesse täielikult üle alles finantsinstrumentide turu seaduse (Zakon o trgu finančnih instrumentov, *Uradni list RS*, nr 77/18) vastuvõtmisega, millest teatati komisjonile 6. detsembril 2018. Riigisisesed meetmed, millest teatati 3. detsembril 2018, nimelt kolm õigusakti, kaks otsust ja Ljubljana börsiseadustiku muutmise ja täiendamise sätted (*Uradni list RS*, nr 76/17), on parimal juhul käsitatavad direktiivi 2014/65 osalise ülevõtmisena.

14 Komisjon täheldab, et Sloveenia Vabariik möönis ka ise, et need meetmed võtavad MiFID II direktiivi üle vaid osaliselt, sest teatud sätteid nendega üle ei võetud ja teatud sätted võeti üle poolikuna. Nii on see näiteks sätete puhul, mis on kohaldatavad nii mitmepoolsete kui ka organiseeritud kauplemissüsteemide suhtes.

15 Lisaks väidab komisjon, et MiFID II direktiiv kehtestab võrreldes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiviga 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT 2004, L 145, lk 1; ELT eriväljaanne 06/07, lk 263), mille ülevõtmise tagasid 3. detsembril 2018 teatatud meetmed, uusi sätteid, mis reguleerivad uusi, väljatöötatavaid kauplemisplatvorme ja -tegevusi, mis ei jäänud direktiivi 2004/39 kohaldamisalasse ja olid seega väljaspool igasugust regulatsiooni. Liidu seadusandja kehtestas MiFID II direktiiviga ja määrusega nr 600/2014 uue usaldusväärsema õigusliku raamistiku, milles arvestati turu keerukamaks muutumisega, nimelt finantsinstrumentide kasvava mitmekesisuse ja uute kauplemismeetoditega.

16 Selle direktiivi peamine panus kogu majanduse ja ühiskonna huvides toimiva turvalisema, kindlama, läbipaistvama ja vastutustundlikuma finantssüsteemi loomisesse seisneb eelkõige – nagu nähtub ka MiFID II direktiivi artikli 27 lõikest 3 – niisugusele turustruktuurile raamistiku kehtestamises, millega kõrvaldatakse puudujäägid ja tagatakse, et kui see on asjakohane, tehakse tehinguid reguleeritud kauplemisplatvormidel. Selle direktiivi artiklid 20 ja 27 näevad ette normid, mis tagavad reguleeritud turgudele ja mitmepoolsetele kauplemissüsteemidele võrdsed konkurentsitingimused. Kõnealuse direktiivi II jaotise II peatüki 3. jaos asuvate sätete eesmärk on tugevdada aktsiaturgude läbipaistvust ja näha ette läbipaistvuse põhimõtte kohaldamine muudele finantsinstrumentidele kui kapitaliinstrumendid. Sätestatakse ühtlustatud normid positsioonipiirangute ja kaubatuletisinstrumentidega seotud positsioonide haldamise kontrollide kohta. MiFID II direktiivi artiklid 64 ja 66 tugevdavad kauplemisteabe konsolideerimise ja avaldamise tõhustust. Selle direktiivi artiklid 57 ja 58 tugevdavad ka järelevalvepädevusi ja kehtestavad ühtlustatud korra toormetuletisinstrumentide positsioonipiirangute kohta, et parandada läbipaistvust, toetada nõuetekohast hinnakujundust ja ennetada turu kuritarvitusi. Parandatakse konkurentsitingimusi finantsinstrumentide kauplemise ja kliirimise valdkonnas. Nii tugevdab MiFID II direktiivi artikkel 25 investorite kaitset ja artikkel 70 muudab olemasolevat karistamise korda, et kehtestada tõhusad ja ühtlustatud haldussanktsioonid. Selle direktiivi V jaotises nähakse ette uut tüüpi teenus, nimelt „aruandlusteenus“, mis nõuab tegevusluba ja mille üle teostatakse järelevalvelt. Lisaks kehtestavad

nimetatud direktiivi artiklid 39–43 ühtlustatud korra kolmandate riikide ettevõtjatele liidu turgudele juurdepääsuloa andmiseks, kui nad osutavad teatud teenuseid liidus või tegelevad teatud tegevusega liidus kutseliste klientide ja võrdsete vastaspoolte arvel.

17 Lõpuks viitab komisjon Euroopa Kohtu praktikale, millest nähtub, et kui direktiivis on – nagu MiFID II direktiivi artiklis 93 – sõnaselgelt ette nähtud, et direktiivi ülevõtmise normid peavad sisaldama viidet direktiivile või tuleb see viide lisada nende normide juurde ametlikul avaldamisel, siis on igal juhul vaja vastu võtta direktiivi konkreetne ülevõtmismeede, milles see viide sisaldub (11. juuni 2015. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Poola, C-29/14, EU:C:2015:379, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika). Käesoleval juhul ei viita aga ükski Sloveenia Vabariigi poolt 3. detsembril 2018 teatatud meetmest MiFID II direktiivile.

18 Arvestades eeltoodut, on komisjoni hinnangul tõendatud, et Sloveenia Vabariik ei ole tähtajaks vastu võtnud selle direktiivi ülevõtmiseks vajalikke sätteid ega igal juhul nendest teatanud.

19 Sloveenia Vabariik – kes ei vaidle vastu sellele, et ta ei teatanud komisjonile õigel ajal MiFID II direktiivi osalisest ülevõtmisest – väidab, et põhjendatud arvamuse täitmiseks ette nähtud tähtaja lõppedes oli põhiosa selle direktiivi sätetest Sloveenia õiguskorda üle võetud käesoleva kohtuotsuse punktis 13 loetletud riigisiseste meetmetega, millest teatati 3. detsembril 2018. Nende meetmetega võeti Sloveenia õiguskorda üle direktiiv 2004/39, mis tähendab, et nendega võeti osaliselt üle ka MiFID II direktiiv, mis oli välja töötatud direktiivi 2004/39 baasil. See liikmesriik märgib, et enne 3. detsembrit 2018 ta komisjonile nendest meetmetest kui MiFID II direktiivi ülevõtmismeetmetest ei teatanud, sest seaduseelnõu, mille vastuvõtmise protsessist ta komisjoni teavitas ja mille eesmärk oli reformida finantsinstrumentide turu õiguslikku raamistikku, oleks parlamendi alamkoda pidanud vastu võtma hiljemalt 2018. aasta aprillis. Kuid valitsuse vahetumise ja enneaegsete valimiste tõttu võeti need seaduseelnõud vastu enam kui kaheksa kuud pärast nende vastuvõtmiseks esitamist 2018. aasta veebruaris ja märtsis.

20 Sloveenia Vabariik märgib ka, et 19. juulil 2018 otsustas komisjon esitada hagi nii tema kui ka Hispaania Kuningriigi vastu. Ta täheldab, et pärast seda, kui Hispaania Kuningriik oli komisjonile teatanud MiFID II direktiivi osalisest ülevõtmisest ja sellest, et täieliku ülevõtmise faas jõuab lõpule 2018. aasta novembri lõpuks, otsustas komisjon menetluse selle liikmesriigi vastu ajutiselt peatada. Sloveenia Vabariik täpsustab aga, et ta oli teadlik asjaolust, et ta ei olnud teatanud komisjonile osalisest ülevõtmisest enne, kui viimane asjasse puutuva hagi esitas, ent ta suutis tagada MiFID II direktiivi ülevõtmise 2018. aasta novembris, täites nii kohustused, mis tulenevad talle selle direktiivi artiklist 93, tähtaja jooksul, mille komisjon oli kehtestanud Hispaania Kuningriigile. Sloveenia Vabariik märgib, et komisjoni presidendi 9. detsembri 2005. aasta teatise „EÜ artikli 228 kohaldamise uus kord“ (SEC(2005) 1658) punkti 7 kohaselt tuleb sanktsioonid, mis komisjon Euroopa Kohtule liikmesriigi kohustuste rikkumise eest välja pakub, arvutada meetodi kohaselt, mis järgib proportsionaalsuse ja liikmesriikide võrdse kohtlemise põhimõtet. Seda arvestades leiab puudutatud liikmesriik, et see institutsioon peab tema vastu esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagist loobuma.

Euroopa Kohtu hinnang

21 Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb liikmesriigi kohustuste rikkumise esinemist hinnata põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõppemisel liikmesriigis valitsenud olukorra põhjal ja hiljem toimunud muutusi ei saa Euroopa Kohus arvesse võtta (8. juuli 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Belgia (ELTL artikli 260 lõige 3 – kiired võrgud), C-543/17, EU:C:2019:573, punkt 23; 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 19, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 30).

22 Euroopa Kohus on ka korduvalt otsustanud, et kui direktiivis on sõnaselgelt ette nähtud liikmesriikide kohustus tagada, et direktiivi ülevõtmiseks vajalikud normid sisaldavad viidet sellele direktiivile või et normide ametlikul avaldamisel lisatakse nende juurde viide sellele direktiivile, siis on igal juhul vaja, et liikmesriigid võtaksid vastu direktiivi konkreetse ülevõtmismeetme, milles see viide sisaldub (vt selle kohta 27. novembri 1997. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Saksamaa, C-137/96, EU:C:1997:566, punkt 8; 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 20, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 31).

23 Arvestades, et käesolevas asjas edastas komisjon põhjendatud arvamuse Sloveenia Vabariigile 26. jaanuaril 2018, möödus kahekuuline tähtaeg, mille jooksul viimane pidi need kohustused täitma, 26. märtsil 2018. Seetõttu tuleb sel kuupäeval kehtinud liikmesriigi õiguse alusel hinnata, kas väidetav rikkumine pandi toime või mitte (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 21, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 32).

24 Sellega seoses ei vaielda esiteks vastu, et liikmesriigi meetmetest, mis Sloveenia Vabariigi väitel võtavad MiFID II direktiivi osaliselt üle, teatati nimetatud direktiivi ülevõtmismeetmetena 3. detsembril 2018 ehk pärast põhjendatud arvamuses määratud tähtaja möödumist.

25 Teiseks ja igal juhul, nagu nähtub Sloveenia Vabariigi vastusest Euroopa Kohtu poolt kohtuistungil esitatud küsimusele, on selge, et vastupidi MiFID II direktiivi artiklis 93 ettenähtule ei sisalda need meetmed mingit viidet sellele direktiivile.

26 Eeltoodust tulenevalt ei vasta kõnealused meetmed tingimustele, mis peavad olema täidetud, et neid kvalifitseerida konkreetseteks ülevõtmismeetmeteks käesoleva kohtuotsuse punktis 22 viidatud kohtupraktika tähenduses.

27 Seega tuleb järeldada, et põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõppedes ei olnud Sloveenia Vabariik võtnud MiFID II direktiivi ülevõtmise tagamiseks vajalikke meetmeid ega seega ka nendest meetmetest komisjonile teatanud.

28 Seetõttu on tuvastatav, et kuna Sloveenia Vabariik ei võtnud põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõpuks vastu kõiki MiFID II direktiivi järgimiseks vajalikke õigus- ja haldusnorme ning seetõttu nendest komisjonile ka ei teatanud, on ta rikkunud selle direktiivi artiklist 93 tulenevaid kohustusi.

Liikmesriigi kohustuste rikkumine ELTL artikli 260 lõike 3 seisukohast

EÜ artikli 260 lõike 3 kohaldamine

– Poolte argumendid

29 Komisjoni sõnul kehtestati ELTL artikli 260 lõige 3 Lissaboni lepinguga selleks, et tugevdada varem Maastrichti lepinguga sisse viidud karistamisreegleid. Arvestades selle sätte uuenduslikku laadi ning vajadust säilitada läbipaistvus ja õiguskindlus, võttis komisjon vastu teatise „Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 260 lõike 3 rakendamine“, mis avaldati 15. jaanuaril 2011 (ELT 2011, C 12, lk 1).

30 Selle sätte eesmärk on tugevamalt innustada liikmesriike võtma direktiive üle liidu seadusandja kindlaksmääratud tähtaja jooksul ja tagada liidu õiguse kohaldamine.

31 Komisjon on seisukohal, et ELTL artikli 260 lõige 3 on kohaldatav nii juhul, kui direktiivi ülevõtmise meetmetest ei ole üldse teatatud, kui ka juhul, kui nendest meetmetest on teatatud osaliselt.

32 Peale selle leiab kõnealune institutsioon, et kuigi ELTL artikli 260 lõige 3 mainib direktiivi ülevõtmise meetmetest teatamises seisneva liikmesriigi kohustuse täitmata jätmist, ei ole see säte kohaldatav mitte ainult siis, kui direktiivi riigisisestest ülevõtmise meetmetest ei ole teatatud, vaid ka siis, kui liikmesriik ei ole selliseid meetmeid vastu võtnud. Selle sätte puhtalt formalistlik tõlgendus, mille kohaselt on selle eesmärk üksnes tagada, et riigisisestest meetmetest reaalselt teatataks, ei taga kõnealuse direktiivi kõigi sätete asjakohast ülevõtmist ja võtab direktiivide riigisisesesse õigusesse ülevõtmise kohustuselt igasuguse soovitava toime.

33 Käesoleval juhul on just tegemist olukorraga, kus karistada tuleb lisaks komisjoni teavitamata jätmisele selle eest, et Sloveenia Vabariik ei ole vastu võtnud ja avaldanud kõiki õigusnorme, mis on vajalikud MiFID II direktiivi riigisisesesse õigusesse ülevõtmiseks.

34 Vastuseks Sloveenia Vabariigi argumendile, milles vaieldakse vastu ELTL artikli 260 lõike 3 kohaldatavusele käesolevas asjas, meenutab komisjon, et käesoleva juhtumi eripäraks on see, et kuni 3. detsembrini 2018 ei olnud Sloveenia Vabariik teatanud ühestki MiFID II direktiivi ülevõtmise meetmest. See institutsiooni möönab, et ajavahemikul 3.–6. detsembrini 2018 vastas selle direktiivi ülevõtmine osalise ülevõtmise seisule, kuivõrd teatati riigisisestest ülevõtmismeetmetest. Ent põhjendatud arvamuses ette nähtud tähtaja mööbudes ei olnud siiski teatatud ühestki ülevõtmismeetmest. Tehes põhisumma väljamõistmise ettepaneku, soovib komisjon, et karistataks selle eest, et teatud ajavahemikul – nimelt ülevõtmiseks antud tähtaja lõppemisele järgmisest päevast, st 4. juulist 2017, kuni 3. detsembrini 2018 – ei olnud talle edastatud mingitki teavet ülevõtmismeetmete kohta. Lisaks on vaieldamatu, et hagi esitamise kuupäeva seisuga ei olnud Sloveenia Vabariik täitnud oma kohustust ülevõtmismeetmetest teatada. Seetõttu puudub vajadus analüüsida, kas ELTL artikli 260 lõige 3 on kohaldatav osalise ülevõtmise korral. Lisaks võtaks ELTL artikli 260 lõikelt 3 igasuguse soovitava toime Sloveenia Vabariigi argument, mille kohaselt ei ole ELTL artikli 260 lõige 3 kohaldatav alates hetkest, mil liikmesriik teatab osalise ülevõtmise meetmetest, isegi kui see teatamine toimus ajal, mil kohtumenetlus oli juba algatatud.

35 Mis puudutab Sloveenia Vabariigi argumenti, et komisjon oleks pidanud teda kohtlema sama moodi kui Hispaania Kuningriiki, st ajutiselt peatama tema vastu algatatud liikmesriigi kohustuste rikkumise menetluse, siis märgib komisjon, et Hispaania teatas talle ülevõtmismeetmetest tähtaja jooksul, millest ta oli komisjoni teavitanud. Kuid Sloveenia Vabariik – hoolimata kohustustest, mille ta oli endale võtnud – ei teatanud komisjonile ühestki ülevõtmismeetmest enne 2018. aasta septembri lõppu. Komisjonil polnud seega mingit põhjust rohkem viivitada käesoleva hagiavalduse esitamisega.

36 Sloveenia Vabariik vaidleb vastu ELTL artikli 260 lõike 3 kohaldatavusele käesolevas asjas.

37 Oma seisukoha põhjendamiseks väidab ta kõigepealt, et see säte ei ole direktiivi osalise ülevõtmise korral kohaldatav. Käesoleval juhul võeti MiFID II direktiiv Sloveenia õigusesse osaliselt üle enne põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõppu. Kuid see, et liikmesriik ei teata komisjonile direktiivi ülevõtmise meetmete võtmisest, ei ole võrdsustatav ülevõtmata jätmisega, isegi kui tegemist on selle direktiivi mittenõuetekohase või mittetäieliku ülevõtmisega. ELTL artikli 260 lõike 3 sõnastusest nähtub, et see säte on kohaldatav ainult juhul, kui liikmesriik ei võta mingeid meetmeid direktiivi ülevõtmiseks oma riigisisesesse õiguskorda ega teata komisjonile seega selle kohta midagi.

38 Edasi leiab Sloveenia Vabariik, et mis tahes muu tõlgendus, mis erineb tema väljapakutust, kahjustab liikmesriigi kohustuste rikkumise menetluse ootuspärasust, kuivõrd Euroopa Kohtu praktika ja komisjoni otsustuspraktika ei võimalda selgelt eristada mittetäieliku ja mittenõuetekohase ülevõtmise olukordi. Selline olukord avaldab negatiivset mõju õiguskindluse põhimõttele ja põhimõttele, mille kohaselt liikmesriigid on aluslepingute ees võrdsed. Lisaks on komisjoni väljapakutud tõlgendus vastuolus ELTL artikli 260 lõike 3 kitsa tõlgendusega, kuivõrd see säte on erand, ning seda tõlgendust ei toeta ka sätte teleoloogiline tõlgendus.

39 Viimasena, kuigi tõlgendus, mida komisjon pooldab, annab sellele sättele kindla soovitava toime, ei saa mõistet „soovitav toime“ liidu õiguse tõhususe ja kasu suurendamiseks kasutada vahendina, mille abil tõlgendada ELTL artikli 260 lõiget 3 lausa aluslepingu autorite selgele tahtele vastupidises tähenduses. Lisaks riivab komisjoni välja pakutud tõlgendus proportsionaalsuse põhimõtet, kuna see näeb ette ebaproportsionaalsete karistuste süsteemi võrreldes negatiivsete tagajärgedega, mis olid väga väikesel rikkumisel, nimelt komisjonile ülevõtmismeetmetest teatamata jätmisel.

40 Sloveenia Vabariik on seisukohal, et arvestades MiFID II direktiivi osalist ülevõtmist, ülevõtmata jätmise minimaalset mõju Sloveenia ja liidu rahaturgudele ning rikkumist tuvastava varasema otsuse puudumist, on välja pakutud põhisumma alusetu ja liiga suur. Selle kohta meenutab ta, et ta võttis MiFID II direktiivi täielikult üle üks aasta ja neli kuud pärast selle direktiivi artiklis 93 ette nähtud tähtaja lõppemist. Ta märgib ka, et Euroopa Kohus otsustas 12. juuli 2005. aasta otsuse komisjon *vs.* Prantsusmaa (C-304/02, EU:C:2005:444) punktis 81, et põhisumma määramine tugineb rohkem selle tagajärje hindamisele, mida asjasse puutuva liikmesriigi kohustuste täitmata jätmine era- ja avalikele huvidele avaldab, eelkõige juhul, kui rikkumine on pärast selle tuvastanud esialgset kohtuotsust pikka aega kestnud. Lõpuks väidab ta, et senini on Euroopa Kohus põhisumma liikmesriigilt välja mõistnud üksnes juhtudel, mil liikmesriigi kohustuste rikkumine on kestnud kauem kui käesolevas asjas, pealegi alles pärast seda, kui on tehtud rikkumist tuvastav otsus. Seetõttu leiab ta, et põhisumma väljamõistmine oleks ebaproportsionaalne ning vastuolus liikmesriikide võrdse kohtlemise põhimõttega ja ka põhisumma eesmärgiga, nagu selle on määratlenud Euroopa Kohus.

41 Eesti ja Poola Vabariik väidavad sisuliselt, et ELTL artikli 260 lõige 3 on kohaldatav üksnes juhul, kui liikmesriik ei ole ette nähtud tähtaja jooksul võtnud vähimatki ülevõtmismeedet ega sellest komisjonile teatanud. Selle sätte kohaldamisalasse ei jää olukord, kus liikmesriik on komisjonile ülevõtmismeetmetest teatanud, kuid viimane peab neid asjasse puutuva direktiivi mittenõuetekohaseks või mittetäielikuks ülevõtmiseks.

42 Eeltoodule lisaks tuleb nende liikmesriikide hinnangul arvestada sellega, et ELTL artikli 260 lõige 3 on kohaldatav ainult juhul, kui komisjon on rahalise sanktsiooni määramise nõuet üksikasjalikult põhjendanud. Nimelt peab selline otsus olema iga juhtumi eripäraste asjaolude alusel eraldi põhjendatud, sest vastavalt Euroopa Kohtu praktikale ei tohi põhisumma määramine olla automaatne. Lisaks võimaldab vaid iga juhtumi eripäraste asjaolude analüüs komisjonil kindlaks teha, millist laadi rahaline sanktsioon on asjasse puutuvale liikmesriigile rikkumise lõpetamise tagamiseks sobiv, ning kindlaks määrata, milline peaks Euroopa Kohtu praktikat arvestades olema selle summa. Kuid käesolevas asjas ei ole komisjon esiteks põhjendanud oma otsust nõuda põhisumma väljamõistmist. Teiseks ja igal juhul oleks põhisumma määramine ebaproportsionaalne, sest Sloveenia Vabariik on MiFID II direktiivi üle võtnud.

Euroopa Kohtu hinnang

43 Olgu märgitud, et ELTL artikli 260 lõike 3 esimeses lõigus on sätestatud, et kui komisjon esitab ELTL artikli 258 alusel hagi Euroopa Kohtusse põhjendusega, et asjasse puutuv liikmesriik ei ole täitnud seadusandliku menetluse kohaselt vastuvõetud direktiivi ülevõtmise meetmetest teatamise kohustust, võib ta juhul, kui peab seda sobivaks, näidata ära põhisumma või karistusmakse suuruse, mida ta peab asjaoludele vastavaks ja mille asjasse puutuv liikmesriik peab tasuma. ELTL artikli 260 lõike 3 teine lõik näeb ette, et kui Euroopa Kohus tuvastab rikkumise, võib ta asjasse puutuvale liikmesriigile määrata põhisumma või karistusmakse, mis ei ületa komisjoni määratud summat, kusjuures maksekohustus jõustub Euroopa Kohtu otsuses ettenähtud kuupäeval.

44 Mis puudutab ELTL artikli 260 lõike 3 ulatust, siis on Euroopa Kohus otsustanud, et tuleb jääda selle sätte niisuguse tõlgenduse juurde, mis ühelt poolt võimaldab tagada liidu õiguse tõhusa kohaldamise tagamiseks komisjonile antud õigused ning kaitsta kaitseõigusi ja menetluslikku seisundit, mis liikmesriikidel on ELTL artikli 258 ja ELTL artikli 260 lõike 2 koostoimes, ning teiselt poolt annab

Euroopa Kohtule pädevuse teostada oma kohtufunktsiooni, milleks on üheainsa menetluse raames hinnangu andmine sellele, kas asjasse puutuv liikmesriik on täitnud oma direktiivi ülevõtmise meetmetest teatamisega seotud kohustusi, ning vajaduse korral hinnata tuvastatud kohustuste rikkumise raskust ja määrata rahaline sanktsioon, mida Euroopa Kohus peab konkreetse juhtumi asjaoludel kõige sobivamaks (8. juuli 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Belgia (ELTL artikli 260 lõige 3 – kiired võrgud), C-543/17, EU:C:2019:573, punkt 58; 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 45, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 55).

45 Selles kontekstis on Euroopa Kohus ELTL artikli 260 lõikes 3 osutatud „ülevõtmise meetmetest teatamise kohustust“ tõlgendanud nii, et sellega peetakse silmas liikmesriikide kohustust edastada piisavalt selget ja täpset teavet direktiivi ülevõtmise meetmete kohta. Et täita õiguskindluse kohustust ja tagada selle direktiivi kõigi sätete ülevõtmine kogu asjasse puutuval territooriumil, peavad liikmesriigid iga kõnealuse direktiivi sätte kohta märkima ära seda ülevõtva riigisisese õiguse sätte või sätted. Kui teatis, millele on vajaduse korral lisatud vastavustabel, on saabunud, peab komisjon selleks, et nõuda asjasse puutuvale liikmesriigile ELTL artikli 260 lõikes 3 ette nähtud rahalise sanktsiooni määramist, tõendama, et teatavad ülevõtmismeetmed on ilmselgelt puudu või ei hõlma asjasse puutuva liikmesriigi kogu territooriumi, kuna Euroopa Kohtu ülesanne ei ole selle sätte alusel algatatud kohtumenetluse raames hinnata, kas komisjonile teatatud riigisisesed meetmed tagavad asjasse puutuva direktiivi sätete nõuetekohase ülevõtmise (8. juuli 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Belgia (ELTL artikli 260 lõige 3 – kiired võrgud) C-543/17, EU:C:2019:573, punkt 59, 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 46, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 56).

46 Kuna on tõendatud, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 27 ja 28, et põhjendatud arvamuses kindlaks määratud tähtaja lõpuks ei olnud Sloveenia Vabariik komisjonile teatanud ühestki MiFID II direktiivi ülevõtmise meetmest ELTL artikli 260 lõike 3 tähenduses, kuulub tuvastatud liikmesriigi kohustuste rikkumine selle sätte kohaldamisalasse.

47 Mis puudutab küsimust, kas – nagu väidavad Eesti ja Poola Vabariik – komisjon peab oma otsust nõuda ELTL artikli 260 lõike 3 alusel rahalise sanktsiooni määramist iga juhtumi puhul eraldi põhjendama või kas see institutsioon võib igal selle sätte kohaldamisalasse kuuluval juhul seda nõuda ilma põhjendamata, siis tuleb meeles pidada, et komisjonil on ELL artikli 17 lõike 1 teise lause alusel aluslepingute täitmise järelevalvajana sellise otsuse vastuvõtmisel kaalutlusõigus.

48 Nimelt ei saa ELTL artikli 260 lõige 3 olla kohaldatav eraldiseisvalt, vaid see peab olema seotud ELTL artikli 258 alusel liikmesriigi kohustuste rikkumise menetluse algatamisega. Ent kuna nõue mõista ELTL artikli 260 lõike 3 alusel rahaline sanktsioon on üksnes kõrvalmeede liikmesriigi kohustuste rikkumise menetluses, mille tõhususe see peab tagama, ja kuna komisjonil on sellise menetluse algatamise otstarbekuse küsimuses kaalutlusõigus, mis Euroopa Kohtu kohtulikule kontrollile ei allu (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 49, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 59), siis ei saa selle sätte kohaldamise tingimused olla piiravamad kui need, mis lubavad kohaldada ELTL artiklit 258.

49 Veel on oluline märkida, et ELTL artikli 260 lõike 3 alusel on ainult Euroopa Kohus pädev määrama liikmesriigile rahalise sanktsiooni. Kui Euroopa Kohus teeb sellise otsuse võistleva menetluse tulemusel, peab ta seda põhjendama. Järelikult ei mõjuta asjaomase liikmesriigi menetluslikke tagatisi komisjoni otsus jätta põhjendamata, miks ta palus Euroopa Kohtult ELTL artikli 260 lõike 3 kohaldamist (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 50, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 60).

50 Oluline on lisada, et asjaolu, et komisjon ei pea oma otsust taotleda ELTL artikli 260 lõike 3 alusel rahalist sanktsiooni iga juhtumi puhul eraldi põhjendama, ei vabasta seda institutsiooni kohustusest põhjendada taotletud rahalise sanktsiooni laadi ja suurust, võttes seejuures arvesse selliseid tema enda vastuvõetud suuniseid, nagu need, mis sisalduvad komisjoni teatistes, mis ei ole küll Euroopa Kohtule siduvad, kuid aitavad tagada komisjoni tegevuse läbipaistvuse, ettenähtavuse ja õiguskindluse (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 51, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 61).

51 Nõue põhjendada taotletud rahalise sanktsiooni laadi ja suurust on veelgi olulisem seetõttu, et erinevalt ELTL artikli 260 lõikes 2 sätestatust on selle artikli lõikes 3 ette nähtud, et selle sätte alusel algatatud menetluses on Euroopa Kohtul üksnes piiratud kaalutlusõigus, sest kui Euroopa Kohus tuvastab rikkumise, on talle siduvad komisjoni ettepanekud selle kohta, mis laadi rahalise sanktsiooni ta võib määrata ja milline on selle sanktsiooni maksimaalne suurus, mille ta võib mõista (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 52, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 62).

52 Nimelt nähtub ELTL artikli 260 lõikest 3, et komisjon peab ära näitama „põhisumma või karistusmakse suuruse“, mille asjasse puutuv liikmesriik peab tasuma, ja et Euroopa Kohus võib määrata vaid põhisumma või karistusmakse, „mis ei ületa komisjoni määratud summat“. Nii on EL toimimise lepingu autorid loonud otsese seose komisjoni nõutud sanktsiooni ja selle sätte alusel Euroopa Kohtu määratava sanktsiooni vahel (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 53, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 63).

53 Mis puudutab Sloveenia Vabariigi argumente tema erineva kohtlemise kohta võrreldes Hispaania Kuningriigiga MiFID II direktiivi ülevõtmise või käesolevas asjas toimunud kohtueelse menetluse kestuse aspektist, siis tuleb esiteks märkida, et see argumentatsioon ei puuduta ELTL artikli 260 lõike 3 kohaldatavust käesolevas asjas vaadeldavale rikkumisele, vaid käesolevas asjas esitatud põhisumma väljamõistmise nõudega hagi põhjendatust, millele antakse hinnang edaspidi. Teiseks ja igal juhul ei saa seetõttu, et komisjonil on õigus otsustada, kas ta esitab liikmesriigi vastu liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi, asjaolu, et ta niisugust hagi Hispaania Kuningriigi vastu ei esitanud, seada kahtluse alla komisjoni õigust paluda ELTL artikli 260 lõike 3 alusel, et Sloveenia Vabariigile mõistetaks rahaline sanktsioon.

54 Seetõttu tuleb asuda seisukohale, et sellises olukorras, nagu see, mis esineb käesolevas kohtuasjas, kuulub ELTL artikli 260 lõige 3 kohaldamisele.

Põhisumma määramine käesolevas asjas

– *Poolte argumendid*

55 Mis puudutab määratava rahalise sanktsiooni suurust, siis leiab komisjon vastavalt 15. jaanuari 2011. aasta teatise punktis 23 väljendatud seisukohale, et kuna direktiivi ülevõtmise meetmetest teatamise kohustuse rikkumine ei ole vähem oluline kui rikkumine, mille eest võidakse määrata ELTL artikli 260 lõikes 2 nimetatud sanktsioone, tuleb ELTL artikli 260 lõikes 3 osutatud rahalised sanktsioonid arvutada sama meetodi alusel kui selle artikli lõike 2 kohaselt algatatud menetluste puhul.

56 Käesolevas asjas palub komisjon määrata põhisumma, mille suurus on arvutatud juhiste järgi, mis on esitatud komisjoni presidendi 9. detsembri 2005. aasta teatises, mida on ajakohastatud 13. detsembri 2017. aasta teatisega „Rikkumismenetlustes komisjoni poolt Euroopa Kohtule soovitatava põhisumma

ja karistusmakse arvutamiseks kasutatavate andmete ajakohastamine“ (C(2017) 8720), ning mille minimaalne põhisumma makse Sloveenia Vabariigi puhul on 496 000 eurot. Minimaalset põhisummat käesoleval juhul siiski ei kohaldata, kuna see on nende teatiste alusel arvutatavast põhisummast väiksem. Selleks et teha kindlaks päevasumma, mida kasutatakse selle arvutuse alusena, tuleb baasmäär, see tähendab 230 eurot, korrutada raskuskoefitsiendiga, mis skaalal 1–20 on käesolevas asjas 10, ja teguriga n, mis Sloveenia Vabariigi puhul on 0,86. Päevasumma on seega 1978 eurot ja see tuleb korrutada päevade arvuga alates 4. juulist 2017, st järgmisest päevast pärast MiFID II direktiivis ette nähtud ülevõtmiskuupäeva kuni 5. detsembrini 2018, st päevani, mis eelnes kuupäevale, mil Sloveenia Vabariik teatas selle direktiivi täieliku ülevõtmise meetmetest, ehk 520 päeva. Seega on määratav põhisumma 1 028 560 eurot.

57 Mis puudutab asjaolu, et Euroopa Kohus otsustas oma 14. novembri 2018. aasta kohtuotsuses komisjon *vs.* Kreeka (C-93/17, EU:C:2018:903), et enam ei ole määratava rahalise sanktsiooni arvutamiseks vaja arvesse võtta kriteeriumi, mis põhineb liikmesriigi häälte arvul Euroopa Liidu Nõukogus, mis tähendab, et komisjoni kasutatav tegur n ei ole enam asjakohane, siis märgib komisjon, et tema teenistused on välja töötanud uue arvutusmeetodi, milles võetakse arvesse nii sisemajanduse koguprodukti (SKP) kui iga liikmesriigi poliitilist kaalu, kuid et seda uut meetodit, mis on avaldatud pärast hagi esitamist käesolevas asjas, ei saa käesoleval juhul kohaldata. Igal juhul leiab komisjon, et tema ettepanek on kasulik lähtepunkt sanktsioonidele, mille Euroopa Kohus võib mõista.

58 Seoses Sloveenia Vabariigi argumendiga, et rikkumise raskust on vääralt hinnatud ja et nõutavate sanktsioonide summa on ebaproportsionaalne, arvestades, et ta teatas 3. detsembril 2018 osalise ülevõtmise meetmetest, märgib komisjon, et ELTL artikli 260 lõige 3 näeb ette, et juba ülevõtmismeetmetest teatamata jätmine ise on karistatav. See säte näeb seega ette sanktsiooni nii selle eest, et direktiivi ei ole üle võetud, kui ka selle eest, et ei ole täidetud formaalset ülevõtmismeetmetest teatamise kohustust.

59 Mis puudutab Sloveenia rahaturgude olukorda käsitlevaid argumente, millega soovitakse toetada Sloveenia Vabariigi väidet, et rikkumise raskuskoefitsienti tuleks vähendada, sest MiFID II direktiivi ülevõtmata jätmise tagajärgi oli selles liikmesriigis vähem tunda, kui komisjon oma hinnangus leidis, siis meenutas komisjon, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale tuleneb direktiivi õiguslikult siduvast laadist kõigile liikmesriikidele kohustus järgida nendes ette nähtud tähtaegu, et täitmine oleks kogu liidus ühtlaselt tagatud (22. septembri 1976. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Itaalia, 10/76, EU:C:1976:125, punkt 12). Veel märgib komisjon, et Euroopa Kohus otsustas vastavalt 14. jaanuari 2010. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Tšehhi Vabariik (C-343/08, EU:C:2010:14) punktides 39 ja 42, et asjaolu, et teatud liikmesriigis puudub tegevus, mida direktiiv reguleerib, ei vabasta seda liikmesriiki kohustusest võtta vastu õigus- või haldusnorme, et tagada selle direktiivi kõigi sätete sobiv ülevõtmine, ja ainult siis, kui direktiivi ülevõtmine ei ole geograafilistel põhjustel otstarbekas, ei tule seda üle võtta.

60 Pealegi ei ole komisjon nõus sellega, et põhisumma määramine on erand, mida tuleb kohaldada ainult erandlikel asjaoludel. Nimelt ei kahjustata direktiivide hilinenud ülevõtmisega mitte ainult liidu õiguse esemeks olevate üldiste huvide kaitset, mille puhul on lubamatu mis tahes hilinemine, vaid samuti ja eelkõige Euroopa kodanike kaitset, kellele need õigusaktid annavad subjektiivseid õigusi.

61 Viimaseks täheldab komisjon, et käesolevas asjas esinevas olukorras, kus Sloveenia Vabariik ei olnud kuni hagi esitamise ajani teatanud ühestki riigisisesesse õigusesse ülevõtmise meetmest, ei tule tal välja arvutada rikkumise „tegelikku riski“. Ta täpsustab, et seda, kas direktiiv on riigisisesesse õigusesse täielikult üle võetud, kontrollib ta ainult meetmete alusel, millest liikmesriik on talle teatanud, ilma et ta saaks selles suhtes arvesse võtta võimalikke riigisiseses õiguses juba kehtivaid sätteid, millest talle ei ole teatatud ja mis võivad täita lünki teatatud ülevõtmismeetmetes. Järelikult ei saa liikmesriik komisjonile ette heita, et viimane piirdus väljapakutava sanktsiooni summa kindlaksmääramisega vaid nende ülevõtmismeetmete alusel, millest talle teatati, ja mitte kõigi muude meetmete alusel, mis võisid juba riigisiseses õiguses kehtida.

62 Sloveenia Vabariik vaidleb vastu komisjoni väljapakutud põhisumma suurusele, väites, et see on alusetu ja liiga suur. Mis puudutab täpsemalt põhisumma arvutamist, siis täheldab see liikmesriik, et komisjon ei saa ELTL artikli 260 lõike 3 kohaldamise menetluses kasutada sama arvutusmeetodit kui asjades, mis algatatakse sama artikli lõike 2 alusel. Samuti ei tule kohaldada tegurit n, mida komisjon tegi, sest Euroopa Kohus on loobunud kriteeriumist, mis põhineb liikmesriigi häälte arvul Euroopa Liidu Nõukogus, ning lähtub otsustava tegurina ainult liikmesriigi SKPst (14. novembri 2018. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Kreeka, C-93/17, EU:C:2018:903, punkt 141). Samuti võib Euroopa Kohus lähtuda tegurist n sellisena, nagu see on kindlaks määratud komisjoni teatises „Rikkumismenetlustes komisjoni poolt Euroopa Liidu Kohtule esildatava põhisumma ja karistusmakse arvutamise meetodi muutmine“, mis on avaldatud 25. veebruaril 2019 (ELT 2019, C 70, lk 1) ning milles ta määrab selle teguri kindlaks SKP alusel ja kohtade arvu alusel Euroopa Parlamendis, kui ta leiab, et see on põhisumma kindlaksmääramiseks sobivam meetod kui ainult tuginemine SKP-le.

63 Samuti väidab see liikmesriik, et kui komisjon palub ELTL artikli 260 lõike 3 alusel Euroopa Kohtul rahalise sanktsiooni määrata, ei saa ta kohaldada sama raskusskaalat 1–20, mida ta kohaldab asjades, mis algatatakse ELTL artikli 260 lõike 2 alusel. See skaala peaks käesolevas asjas lahendataval juhul olema kitsam, arvestades artikli ELTL artikli 260 lõike 3 eesmärki. Lisaks viitas komisjon üldiselt rikutud liidu õiguse normide olulisusele ja MiFID II direktiivi ülevõtmata jätmise rasketele tagajärgedele üldistele huvidele ja isikutele, eeldades seejuures nimetatud direktiivi täielikku ülevõtmata jätmist. Ent nii toimides ei võtnud komisjon arvesse mitut käesolevale asjale eriomast kergendavat asjaolu. Nimelt ei olnud käesolevas asjas nimetatud direktiivi Sloveenia õiguskorda osalisel ülevõtmisel negatiivset mõju kauplemisele kauplemiskohtades, finantsinstrumentide turu toimimisele Sloveenias ega siseturu toimimisele, teenuste piiriülesele osutamisele erinevate investeerimisteenuste ja -tegevuse osas ega ka õiguskindlusele või Euroopa finantsturule, samuti mitte ettevõtjatele või muudele turuosalistele. Neil asjaoludel peaks rikkumise raskuskoefitsient olema alla 10, et põhisumma suurus oleks asjaoludele kohane ja rikkumisega proportsionaalne.

64 Sloveenia Vabariik lisab selle kohta, et kaks kuud pärast käesolevas asjas hagi esitamist 6. detsembril 2018 täitis ta täielikult MiFID II direktiivi ülevõtmise kohustuse ja teatas sellest komisjonile, kuid komisjon ei vähendanud siiski põhisumma suurust, mille väljamõistmist ta nõudis. Kui aga põhisumma maksmise eesmärk on tõesti liikmesriikide kohustuste täitmisele julgustamine, ei peaks liikmesriigilt, kes liikmesriigi kohustuste rikkumise kohtumenetluse algstaadiumist alates võtab ülevõtmismeeted ja teatab nendest komisjonile, välja mõistetama kogu põhisummana nõutud summat.

65 Eesti ja Poola Vabariik väidavad muu hulgas, et ELTL artikli 260 lõiget 2 puudutavat kohtupraktikat ei saa automaatselt kohaldada sama artikli lõike 3 suhtes, kuna selle lõike 3 eesmärk on karistada rikkumise eest, mis ei ole nii raske kui lõikes 2 sätestatu, mis seisneb liikmesriigi kohustuste rikkumise tuvastava Euroopa Kohtu esimese otsuse täitmata jätmises. Lisaks tegi Sloveenia Vabariik komisjoniga lojaalset koostööd ja MiFID II direktiivi ülevõtmisel tekkinud viivitust ei saa talle süüks panna. Seetõttu on komisjoni välja pakutud raskuskoefitsient ebaproportsionaalne ja seda tuleks vähendada.

– Euroopa Kohtu hinnang

66 Mis puudutab esimesena argumenti, mille kohaselt on põhisumma määramine ebaproportsionaalne, kuna Sloveenia Vabariik lõpetas menetluse ajal kõnealuse liikmesriigi kohustuste rikkumise, siis tuleb meelde tuletada, et esiteks võib liikmesriigi poolt direktiivi ülevõtmise meetmetest teatamise kohustuse rikkumine kas kogu teabe või selle osa edastamata jätmisega või ebaselge või ebatäpse teabe edastamisega juba iseenesest olla aluseks ELTL artiklis 258 ette nähtud sellise rikkumise tuvastamise menetluse algatamisele (8. juuli 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Belgia (ELTL artikli 260 lõige 3 – kiired võrgud), C-543/17, EU:C:2019:573, punkt 51; 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 64, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 74).

67 Teiseks ei ole ELTL artikli 260 lõikes 3 sisalduva mehhanismi kehtestamise eesmärk ainult motiveerida liikmesriike võimalikult kiiresti lõpetama kohustuste rikkumist, mis sellise meetme puudumisel võiks jääda püsima, vaid samuti lihtsustada ja kiirendada nende rahaliste sanktsioonide määramise menetlust, mis puudutavad seadusandliku menetluse kohaselt vastuvõetud direktiivi ülevõtmise riigisisesest meetmest teatamise kohustuse rikkumist, kusjuures enne selle mehhanismi kehtestamist võis juhtuda nii, et liikmesriikidele, kes ei olnud tähtaja jooksul täitnud Euroopa Kohtu varasemat otsust ega oma ülevõtmise kohustust, määrati rahaline sanktsioon alles mitu aastat pärast viimati nimetatud kohtuotsust (8. juuli 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Belgia (ELTL artikli 260 lõige 3 – kiired võrgud), C-543/17, EU:C:2019:573, punkt 52; 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 64, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 74).

68 Kuid tuleb täheldada, et ELTL artikli 260 lõike 3 eesmärgi saavutamiseks on ette nähtud kahte liiki rahalisi sanktsioone, nimelt põhisumma ja karistusmakse.

69 Sellega seoses tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et neist kahest ühe või teise meetme kohaldamine sõltub sellest, kumb neist sobib taotletava eesmärgi täitmiseks olenevalt juhtumi asjaoludest. Kui karistusmakse määramine näib eriti sobiv selleks, et motiveerida liikmesriiki võimalikult kiiresti lõpetama rikkumist, mis sellise meetme puudumisel võiks jääda püsima, siis põhisumma väljamõistmine tugineb pigem selle mõju hindamisele, mida asjaomase liikmesriigi kohustuste täitmata jätmine avaldab erahuvidele ja avalikele huvidele, eriti kui rikkumine on pikka aega kestnud (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 66, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 76).

70 Neid asjaolusid arvestades ei saa hagi, milles komisjon nõuab põhisumma määramist, nagu käesolevas asjas, jätta ebaproportsionaalsuse tõttu rahuldamata ainuüksi põhjusel, et selle ese on liikmesriigi kohustuste rikkumine, mis küll kestis pikka aega, kuid oli selleks ajaks lõppenud, kui Euroopa Kohus vaidlusaluseid faktilisi asjaolusid hindas.

71 Mis puudutab teisena rahalise sanktsiooni määramise otstarbekust käesolevas asjas, siis tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohus peab igas tema menetluses olevas kohtuasjas juhtumi asjaolusid arvestades ning tema hinnangul vajalikust veenvuse ja hoiatavuse määrast lähtudes kindlaks määrama sobivad rahalised sanktsioonid eelkõige selleks, et ära hoida liidu õiguse sarnaste rikkumiste kordumine (8. juuli 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Belgia (ELTL artikli 260 lõige 3 – kiired võrgud), C-543/17, EU:C:2019:573, punkt 78; 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 68, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 78).

72 Käesolevas kohtuasjas tuleb asuda seisukohale, et hoolimata sellest, et Sloveenia Vabariik tegi komisjoni teenistustega kogu kohtueelse menetluse ajal koostööd, et ta teavitas neid MiFID II direktiivi ülevõtmismeetmete võtmise menetluse edenemisest ning et ta tegi jõupingutusi, mis võimaldasid tal kohtumenetluse ajal etteheidetav rikkumine lõpetada, näitavad tuvastatud liikmesriigi kohustuste rikkumisega seotud õiguslikud ja faktilised asjaolud nende kogumis – see tähendab selle direktiivi ülevõtmiseks vajalikest meetmetest täielikult teatamata jätmine põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõpuks ja isegi kuni käesolevas asjas hagi esitamise ajani –, et sarnaste liidu õiguse rikkumiste tulevikus kordumise tõhusaks ärahoidmiseks tuleb võtta selline hoiatav meede nagu põhisumma määramine (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 69, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 79).

73 Seda järeldust ei sea kahtluse alla käesoleva kohtuotsuse punktis 53 kirjeldatud argumendid. Nimelt kõigepealt, nagu selles punktis meenutatud, tuleb komisjonil muu hulgas hinnata liikmesriigi suhtes menetluse algatamise otstarbekust ja valida hetk, mil alustada liikmesriigi suhtes rikkumismenetlust.

Edasi, käesolevas asjas ei vaielda vastu sellele, et erinevalt Sloveenia Vabariigist teatas Hispaania Kuningriik komisjonile MiFID II direktiivi ülevõtmismeetmete võtmisest selleks talle antud tähtaja jooksul. Viimasena ei ole väidetud, et vastamise tähtajad, mis anti käesolevas asjas ametlikus kirjas ja põhjendatud arvamuses, olid eriti lühikesed või ebamõistlikud või niisugused, mis oleksid pannud kahtlema kohtueelse menetluse eesmärkides – anda liikmesriigile võimalus täita liidu õigusest tulenevad kohustused ja kaitsta end tõhusalt komisjoni etteheidete vastu (19. septembri 2017. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (registreerimismaks), C-552/15, EU:C:2017:698, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika). Samuti, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 5 ja 6 esitatud faktilistest asjaoludest, oli Sloveenia Vabariik täielikult teadlik sellest, et vähemalt alates 4. juulist 2017 oli ta jätnud täitmata kohustused, mis tulenesid MiFID II direktiivi artiklist 93.

74 Mis puudutab kolmandana käesolevas asjas sobiva põhisumma arvutamist, siis tuleb meelde tuletada, et kasutades oma asjasse puutuva valdkonna kaalutlusõigust, mille piirid määrab ära komisjoni ettepanek, nagu märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 51, on Euroopa Kohtu ülesanne määrata selle põhisumma suurus, mis võidakse liikmesriigile määrata ELTL artikli 260 lõike 3 alusel, mistõttu see oleks ühelt poolt asjaoludele vastav ja teiselt poolt toime pandud rikkumisega proportsionaalne. Sealjuures kuuluvad arvessevõetavate asjakohaste tegurite hulka muu hulgas tuvastatud rikkumise raskus ja ajavahemik, mille jooksul rikkumine kestis, ning asjaomase liikmesriigi maksevõime (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 72, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 81).

75 Mis puudutab esiteks rikkumise raskust, siis tuleb meenutada, et direktiivi täieliku ülevõtmise tagamiseks riigisiseste meetmete vastuvõtmise kohustus ja nendest meetmetest komisjonile teatamise kohustus on liikmesriikide peamised kohustused liidu õiguse täieliku tõhususe tagamisel ning seega tuleb nende kohustuste rikkumist käsitada kui selgelt rasket rikkumist (8. juuli 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Belgia (ELTL artikli 260 lõige 3 – kiired võrgud), C-543/17, EU:C:2019:573, punkt 85; 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 73, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 82).

76 Sellele lisaks on MiFID II direktiiv oluline rahaturgudele kohaldatav liidu õiguse instrument, sest selle eesmärk on parandada liidu rahaturgude konkurentsivõimet, luues investeerimisteenuste ja -tegevuste ühtse turu, tagades samas kõrge ja ühtlase investorite kaitsetaseme finantsinstrumentide sektoris. Rahaturgude nõuetekohase toimimise ja investorite kaitse tagavate normide puudumine või puudulikkus riigisisesel tasandil on eriti raske, arvestades nende tagajärgi avalikele ja erahuvidele liidus.

77 Kuigi kohtumenetluse ajal lõpetas Sloveenia Vabariik teatamata jätmise tõttu talle ette heidetud liikmesriigi kohustuste rikkumise, jätkus see rikkumine siiski pärast põhjendatud arvamuses kindlaks määratud tähtaja möödumist, see tähendab pärast 26. märtsi 2018, mistõttu ei olnud liidu õiguse tõhusus kogu selle aja vältel tagatud.

78 Asjasse puutuva liikmesriigi kohustuste rikkumise raskust süvendab veel asjaolu, et viimati nimetatud kuupäevaks ei olnud Sloveenia Vabariik veel teatanud ühestki MiFID II direktiivi ülevõtmise meetmest.

79 Argumendid, mille Sloveenia Vabariik esitas MiFID II direktiivi ülevõtmisel tekkinud viivituse põhjendamiseks, see tähendab juba alanud seadusandliku protsessi katkemine enneaegsete parlamendivalimiste korraldamise tõttu, ei ole sellised, mis võiksid mõjutada käsitletava rikkumise raskust, kuna vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ei ole liikmesriigi õiguskorra tavade või olukordadega võimalik põhjendada liidu direktiividest tulenevate kohustuste täitmata jätmist ja tähtaegade järgimata jätmist ega järelikult direktiivide hilinenud või ebatäielikku ülevõtmist (13. juuli 2017. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Hispaania, C-388/16, ei avaldata, EU:C:2017:548, punkt 41).

80 Kuid rikkumise raskuse konkreetsel hindamisel tuleb arvesse võtta asjaolu – mille toob välja Sloveenia Vabariik ilma, et komisjon sellele vastu vaidleks –, et MiFID II direktiivi Sloveenia õigusesse hilinemisega ülevõtmise reaalne mõju Sloveenia finantsturgudele ja liidu teistele finantsturgudele ning investorite kaitsele jääb Sloveenia finantsturu mahtu arvestades suhteliselt väikeseks.

81 Mis puudutab teiseks rikkumise kestust, siis on oluline meelde tuletada, et seda tuleb üldjuhul hinnata selle kuupäeva seisuga, mil Euroopa Kohus hindab faktilisi asjaolusid, mitte selle kuupäeva seisuga, mil komisjon Euroopa Kohtusse pöördub. See faktiliste asjaolude hinnang tuleb lugeda antuks menetluse lõppemise kuupäeval (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 77, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 86).

82 Käesolevas asjas puudub vaidlus selles, et asjasse puutuv liikmesriigi kohustuste rikkumine lõppes 6. detsembril 2018, st enne selle menetluse lõppemist.

83 Mis puudutab perioodi algust, millest tuleb lähtuda ELTL artikli 260 lõike 3 alusel põhisumma kindlaksmääramiseks, siis on Euroopa Kohus otsustanud, et erinevalt päevamääraga karistusmaksest ei tule liikmesriigi kohustuste rikkumise kestuse hindamisel aluseks võtta mitte kuupäev, mil möödus põhjendatud arvamuses määratud tähtaeg, vaid asjasse puutuvas direktiivis ette nähtud ülevõtmise kuupäev (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 79, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 90).

84 Käesolevas asjas ei ole vastu vaieldud sellele, et MiFID II direktiivi artiklis 93 ette nähtud ülevõtmiskuupäevaks ehk 3. juuliks 2017 ei olnud Sloveenia Vabariik vastu võtnud selle direktiivi ülevõtmise tagamiseks vajalikke õigus- ja haldusnorme ega seetõttu ka komisjonile teatanud direktiivi ülevõtmise meetmetest. Järelikult kestis kõnealune liikmesriigi kohustuste rikkumine, mis lõppes alles 6. detsembril 2018, ligikaudu 17 kuud.

85 Mis puutub kolmandaks asjaomase liikmesriigi maksevõimesse, siis nähtub Euroopa Kohtu praktikast, et arvesse tuleb võtta selle liikmesriigi SKP viimase aja arengusuundi selle päeva seisuga, mil Euroopa Kohus hindab faktilisi asjaolusid (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Rumeenia (rahapesu vastane võitlus), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 85, ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Iirimaa (rahapesu vastane võitlus), C-550/18, EU:C:2020:564, punkt 97).

86 Arvestades käesoleva kohtuasja kõiki asjaolusid ja lähtudes kaalutlusõigusest, mis Euroopa Kohtul on tulenevalt ELTL artikli 260 lõikest 3, mis näeb ette, et Euroopa Kohus ei saa põhisumma määramisel ületada komisjoni määratud summat, tuleb asuda seisukohale, et hoidmaks ära seda, et tulevikus korduksid MiFID II direktiivi artikli 93 rikkumisega sarnased rikkumised, mis kahjustavad liidu õiguse täielikku tõhusust, tuleb määrata põhisumma suuruses 750 000 eurot.

87 Seega tuleb Sloveenia Vabariigilt komisjonile välja mõista põhisumma 750 000 eurot.

Kohtukulud

88 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Sloveenia Vabariik on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb viimase kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja komisjoni kohtukulud.

89 Sama kodukorra artikli 140 lõike 1 alusel, mille kohaselt kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ise oma kohtukulud, tuleb Saksamaa Liitvabariigi, Eesti Vabariigi, Austria Vabariigi ja Poola Vabariigi kohtukulud jätta nende endi kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. **Kuna Sloveenia Vabariik ei võtnud põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõpuks vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuni 2016. aasta direktiiviga (EL) 2016/1034) järgimiseks vajalikke õigus- ja haldusnorme ning igal juhul jättis nendest komisjonile teatamata, siis on ta rikkunud direktiivi 2014/65 (muudetud direktiiviga 2016/1034) artiklist 93 talle tulenevaid kohustusi.**

2. **Mõista Sloveenia Vabariigilt Euroopa Komisjonile välja põhisumma 750 000 eurot.**

3. **Jätta Sloveenia Vabariigi kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud.**

4. **Jätta Saksamaa Liitvabariigi, Eesti Vabariigi, Austria Vabariigi ja Poola Vabariigi kohtukulud nende endi kanda.**

Allkirjad